

Inleiding Nieuwe Testament

De Bijbel verteld 1 verhaal

RONDREIS DOOR DE BIJBEL

ÉÉN EPISCH VERHAAL
BESTAANDE UIT MEERDERE "DELEN"

"EEN VERBODS-PARTNERSCHAP"

HET OUDE TESTAMENT
Ook bekend als: Tenach
• 39 BOEKEN
• 1.000 JAAR
AAN GEWERKT!

HET NIEUWE TESTAMENT
• 27 BOEKEN
• ALLEMAAL GESCHREVEN
IN ONGEVEER 40 JAAR
DOOR JEZUS' VOLGELINGEN

HET OUDE TESTAMENT BIEDT:
- KERNTHEMA'S
- VERHAALCONFLICT
- ONTWERPPATRONEN

DEZE KOMEN TOT EEN
HOOGTEPUNT IN HET
NIEUWTESTAMENTISCHE
VERHAAL VAN JEZUS

Bron: <https://bibleproject.com/dutch/>

2

Inleiding Nieuwe Testament

De Bijbel verteld 1 verhaal

RONDREIS DOOR DE BIJBEL

GENESIS 1-11 GOD & MENSHEID
MENSEN!
GODS PARTNERS IN HET BESTUREN VAN DE WERELD
GEWELD
ONDERDRUKING
GODS BELOFTE:
EEN WERELDELE KONING ZAL HET KWAADE VERNIETIGEN
BABYLON!

GENESIS 12-22 GOD & ISRAËL
ABRAHAM, SARA, & DE ISRAËLIETEN!
ZEGEN VOOR DE VOLKEN
AFGODERIJ
GEWELD
GODS BELOFTE:
EEN WERELDELE KONING ZAL ISRAËL EN DE MENSHEID REDDEN
BALLINGSCHAP IN BABYLON

Bron: <https://bibleproject.com/dutch/>

3

Inleiding Nieuwe Testament

De Bijbel verteld 1 verhaal

Bron: <https://bibleproject.com/dutch/>

Bron: <https://bibleproject.com/dutch/>

Inleiding Nieuwe Testament

evangeliën

Er zijn 4 evangeliën.

- ✓ elk met een eigen schrijver, invalshoek, bedoeling en doelgroep
- ✓ allen uit het tijdperk van de ooggetuigen
- ✓ de schrijvers zijn gezaghebbende personen:
- ✓ of ze waren apostelen of hadden nauwe banden met apostelen

8

Inleiding Nieuwe Testament

evangeliën

RONDREIS DOOR DE BIJBEL

evangelie:	Jezus beschreven als:	relatief veel accent op:	primaire doelgroep:
Marcus	de Zoon des mensen	wat Jezus deed	heidenen (= niet-Joden)
Mattheüs	de Koning der Joden	wat Jezus zei	Joden
Lucas	de Redder der wereld	wat Jezus zei	heidenen (= niet-Joden)
Johannes	de Zoon van God	wie Jezus was	heidenen (= niet-Joden)

9

Inleiding Nieuwe Testament

evangeliën

RONDREIS DOOR DE BIJBEL

Er zijn 4 evangeliën.

- ✓ Drie synoptische evangeliën, deze lijken op elkaar: Mattheüs-Markus-Lukas.
- ✓ Johannes met een geheel eigen stijl
- ✓ Markus wordt over het algemeen beschouwd als het vroegst geschreven

Mattheüs en Lukas maakten waarschijnlijk gebruik van Markus

10

Markus

Markus

Auteur: Johannes Markus
wellicht is hijzelf de 'naakt' wegvlochtende jonge man uit 14:51-52

- Gemeente komt samen bij zijn moeder thuis (Hand.12:12)
- Reisgenoot van de apostelen Paulus en Barnabas.
(Hand. 12:25, 13:13, 15:36-39, 2 Tim 4:11)
- Had nauwe banden (1 Petrus 5:13) met de apostel Petrus (een ooggetuige!), wiens prediking hij zeer nauwkeurig weergeeft

12

Markus

Markus: structuur

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

H1:1 Hier is het Markus om te doen!

Deel 1	H1:2-H8:26	Wie is Jezus?
Deel 2	H8:27-H10:52	Jezus, de Messias
Deel 3	H11:1-H16:20	Laatste week

13

Markus

Markus: Kenmerken

- kortste evangelie met veel vaart
- primair geschreven voor een heidens lezerspubliek
- relatief weinig redevoeringen/onderwijs, relatief veel (wonder)dad
- Jezus wordt getekend als dienstknecht en als Zoon des mensen
 - geen aandacht voor Jezus' geboorte en jeugd
- Jezus' verbod om zijn identiteit voortijdig bekend te maken
 - nadruk op de zwakke kanten van Petrus

14

Mattheüs

Mattheüs

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

Auteur: **Mattheüs / Levi** (Mark. 2:14-17/Luk.5:27-32)

ex-tollenaar (H9:9-13 en 10:3)
één van de 12 discipelen, later ook apostel
(een ooggetuige dus!)

15

Matteüs

Matteüs: structuur

H1-H3 Introductie die Jezus verbindt aan de OT beloften

5 blokken van onderwijs die telkens eindigen met **en het gebeurde dat...** (7:28, 11:1, 13:53, 19:1, 26:1)

Afgewisseld met beschrijvingen van gebeurtenissen

H 26-28 Lijden, sterven en Opstanding + Grote Opdracht

16

Matteüs

Matteüs: structuur

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

1. **MESSIAS**
UIT DE FAMILIE VAN
DAVID
2. **NIEUWE**
MOZES
3. **GOD**
—**HET**—
ONS

Bron: <https://bibleproject.com/dutch/>

17

Matteüs

Matteüs: kenmerken

- langste evangelie
- primair geschreven voor een Joods lezerspubliek
(stamboom vanaf Abraham, koninkrijk der hemelen ipv koninkrijk van God)
- veel aanhalingen uit OT om aan te tonen dat Jezus de beloofde Messias is
(in Hem worden de Schriften vervuld)
- Jezus als Koning der Joden
- ondanks Joods karakter toch ook universeel getint
zie zendingsopdracht (28:19)
 - veel aandacht voor Jezus' onderwijs
(h.5-7: de Bergrede!)
- relatief veel aandacht voor toekomst / wederkomst (h.24-25)
 - nadruk op het Koninkrijk (ook in de gelijkenissen)
 - te typeren als handboek voor discipelschap
hoe behoor je in Gods koninkrijk te leven?

19

Matteüs

Matteüs: uniek materiaal

**RONDREIS
DOOR DE BIJBEL**

- de geboortegeschiedenis vanuit Jozefs perspectief
 - de wijzen uit het oosten
 - de vlucht naar Egypte
- de bewaking van Jezus' graf en het bedrog daarover
- passages over de komende kerk/gemeente: 16:18 en 18:15-17
- bepaalde gelijkenissen (arbeiders in wijngaard / koninklijke bruiloft)

20

Lukas

Lukas

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- **Auteur: Lukas**
- heiden / arts / nauwkeurig en bekwaam geschiedschrijver
(zie proloog, Kol. 4:14)
- reisgenoot van de apostel Paulus die toegang had tot vele ooggetuigen!
(Kol. 4:14, Filemon 24, 2 Tim. 4:11)
- schreef ook Handelingen der Apostelen, wat een vervolg is op Lukas
(Hand, 1:1-3)

21

Lukas

Lukas

RONDREIS DOOR DE BIJBEL

- **Auteur: Lukas**
- Doel: opdat de lezer (Theofilus) de betrouwbaarheid zou erkennen van de zaken waarin hij onderwezen was (zie proloog: 1:1-4)

22

Lukas

Lukas: structuur

- H 1 en 2 geboorteverhalen
- H3-9:50 Jezus maakt zich bekend
- H9:51-27 Op weg naar Jeruzalem
- H9:28-24:53 Jezus laatste week in Jeruzalem

23

Lukas

Lukas: kenmerken

- **meest complete evangelie**
qua beschreven gebeurtenissen, m.n. aan begin en einde
- **primair geschreven voor een heidens lezerspubliek**
- **Jezus wordt getekend als Redder der wereld**
sterk universeel karakter
- **veel aandacht voor mensen in de marge**
Samaritanen / heidenen / vrouwen / zieken.
- **accent op blijdschap**
bijv. 3x lofzang: Maria+Zacharias+herders

24

Lukas

Lukas: uniek materiaal

RONDREIS
DOOR DE BIJBEL

- de geboortegeschiedenis vanuit Maria's perspectief
 - gegevens over Jezus' kinderjaren
- de wonderbare visvangst / de uitzending van de 70 / de jongeling van Nain / Zacheüs / Jezus voor Herodes / Emmaüsgangers
 - veel bekende gelijkenissen
(barmhartige Samaritaan / rijke dwaas / verloren zoon / rijke man en arme Lazarus / onrechtvaardige rechter / farizeeër en tollenaar)

25

**baptisten
geméente
vroomshoop**

Volgende keer

8 September

**Evangelie van Johannes
Brieven van Johannes**

Cursus discipelschap

- 5 mei
- 12 mei
- 26 mei
- 2 juni
- 16 juni
- 23 juni
- 30 juni
- 7 juli

Iedere avond begint om 19.30 uur en duurt tot ongeveer 21.00 uur. Wil je meedoen geef je dan (liefst even via de mail info@fokkostalman.nl) op bij Fokko
